

AVIZ
**referitor la propunerea legislativă pentru modificarea Legii
286/2009 privind Codul Penal publicat în Monitorul
oficial nr.510 din 24.07.2009**

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea Legii 286/2009 privind Codul Penal publicat în Monitorul oficial nr.510 din 24.07.2009, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.b163 din 02.04.2014,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.(1) lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(3) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează negativ propunerea legislativă, pentru următoarele considerente:

1. Propunerea legislativă are ca obiect instituirea unor măsuri pentru ocrotirea minorilor de orice formă de abuz sexual, prin reglementarea castrării chimice, drept măsură de siguranță.

Prin conținutul său normativ, propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(3) lit.h) din Constituția României, republicată, iar în aplicarea dispozițiilor art.75 alin.(1) din Legea fundamentală, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Semnalăm că, prin Avizul nr.404/14.04.2014, Consiliul Legislativ a avizat negativ propunerea legislativă privind combaterea și prevenirea actelor cu caracter pedofil și a infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale ale persoanelor, care avea ca obiect instituirea unor măsuri pentru combaterea și prevenirea abuzurilor sexuale asupra minorilor, prin reglementarea, drept măsură de siguranță, a tratamentului de castrare chimică.

3. Fără a ne pronunța asupra oportunității soluției legislative propuse privind obligarea, în anumite situații, la castrarea chimică, instituirea acestei măsuri trebuie analizată din punct de vedere al compatibilității cu dispozițiile tratatelor internaționale în materia

drepturilor omului, precum și ale art.22 din Constituție, referitoare la garantarea dreptului la integritate fizică și psihică a persoanelor.

Dincolo de această observație, precizăm că reglementarea avută în vedere nu poate fi instituită **în forma propusă prin proiect**, pentru următoarele motive:

4. Deși castrarea chimică ar urma să constituie o măsură de siguranță, articolul care reglementează această măsură este propus a fi introdus în cadrul Părții speciale, în cuprinsul capitolului referitor la infracțiunile contra libertății și integrității sexuale. Precizăm că, pentru integrarea corectă în cuprinsul actului normativ de bază, reglementarea propusă ar fi trebuit să fie prevăzută în cadrul Titlului IV al **Părții generale** a Codului penal.

Din acest punct de vedere, menționăm că prin proiect ar fi trebuit să se intervină legislativ și asupra art.108, care cuprinde enumerarea măsurilor de siguranță.

În plus, precizăm că modalitatea de executare a măsurii castrării chimice nu ar putea fi reglementată printr-un act normativ adoptat de Guvern, așa cum prevede norma propusă pentru art.220¹ alin.(3), ci, similar celorlalte măsuri de siguranță, în cuprinsul Codului de procedură penală (Legea nr.135/2010), precum și al Legii nr.253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative și a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal. Prin urmare, proiectul ar fi trebuit să prevadă intervenții legislative și asupra acestor acte normative.

5. Instituirea unei noi măsuri de siguranță, respectiv castrarea chimică, trebuie realizată respectându-se principiile care guvernează materia acestui tip de sancțiuni penale, astfel cum acestea se desprind din ansamblul normelor din cuprinsul Titlului IV al Părții generale a Codului penal.

Din acest punct de vedere, trebuie precizat că, deși potrivit art.107 alin.(2) și (3) din Codul penal, măsurile de siguranță se iau față de persoana care a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată, chiar și în situația în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă, din norma propusă pentru art.220¹ alin.(1) și (2) reiese că respectiva măsură de siguranță se ia **numai în situația condamnării** pentru anumite infracțiuni.

Din acest punct de vedere, regimul juridic al măsurii avute în vedere de proiect diferă de regimul juridic general al măsurilor de siguranță.

6. În ceea ce privește infracțiunile a căror săvârșire, potrivit proiectului, ar conduce la aplicarea obligatorie a măsurii castrării chimice, semnalăm că trimiterea la art.198 alin.(1) și (2) din Codul penal, prevăzută de norma propusă pentru art.220¹ alin.(2) trebuie reanalizată, întrucât aceste norme au ca obiect incriminarea **încăierării**. Avem în vedere că, așa cum reiese din Expunerea de motive, precum și din art.220¹ alin.(1), textul ar fi trebuit să se refere la infracțiuni contra libertății și integrității sexuale.

7. Menționăm că reglementarea propusă prin proiect nu este completă, întrucât nu se prevede perioada (determinată sau determinabilă) pe parcursul căreia ar urma să se aplice tratamentul de castrare chimică. Precizăm că soluția legislativă prevăzută în norma propusă pentru art.220¹ alin.(3) privind aplicarea respectivei măsuri „în ultimele 3 luni de ispășire a pedepsei închisorii” nu este suficient de precisă, întrucât din redactare nu rezultă dacă tratamentul se aplică timp de 3 luni sau o perioadă mai scurtă în cadrul celor 3 luni. Menționăm însă, că nici determinarea ultimelor „3 luni de ispășire a pedepsei închisorii” nu poate fi realizată cu suficientă precizie, având în vedere că, în condițiile Codului penal, cel condamnat poate beneficia de liberare condiționată.

Mai mult decât atât, semnalăm că din redactarea propusă pentru partea finală a art.220¹ alin.(3) rezultă că ar exista un moment, ulterior începerii executării pedepsei închisorii, la care „sentința de condamnare” ar rămâne „irevocabilă”. O astfel de reglementare este însă greșită, întrucât nu are în vedere faptul că hotărârile instanțelor penale rămân **definitive**, și nu irevocabile, și nici faptul că hotărârile se pun în executare **numai după rămânerea lor definitivă**.

Având în vedere observațiile de mai sus, soluțiile legislative propuse prin proiect nu pot fi promovate, întrucât nu se integrează în ansamblul reglementărilor în materie penală.

PREȘEDINTE
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr. 491/29.04.2014

Lege privind Codul penal

1 promulgată prin D. nr. 1211/2009 M. Of. nr. 510/24 iul. 2009
Decret pentru promulgarea Legii privind Codul penal

2 modificări prin L. nr. 27/2012 M. Of. nr. 180/20 mar. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*modifică art. 153 alin. (2), art. 161 alin. (2);
introduce alin. (3) la art. 153, alin. (3) la
art. 161*

3 completat prin L. nr. 63/2012 M. Of. nr. 258/19 apr. 2012
Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al României și a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

introduce lit. e) la art. 108, art. 112_1

Notă: v. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 118 din Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 118 și 118_2 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă. Ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la art. 112 din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, trimiterea se va considera făcută la art. 112 și 112_1 și ori de câte ori prin legi speciale, prin Codul penal sau prin Codul de procedură penală se face trimitere la confiscare ca măsură de siguranță, trimiterea se va considera făcută și la confiscarea extinsă.

4 modificări prin L. nr. 187/2012 M. Of. nr. 757/12 nov. 2012
Lege pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal

*la data de 1 februarie 2014, modifică art. 9 alin. (3), art. 61 alin. (3), art. 64 alin. (5) lit. b), art. 65 alin. (1), (2) și (4), art. 80 alin. (2) lit. d), art. 82, art. 83 alin. (4), art. 85 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (4), art. 98 alin. (1), art. 101 alin. (4), art. 106, art. 116 alin. (2), art. 144 alin. (1) și (2), art. 155 alin. (4), art. 175 alin. (1) lit. c), art. 182 lit. e), art. 210, art. 211 alin. (2), art. 231, art. 234 alin. (2), art. 289 alin. (1), art. 292 alin. (1), art. 294 lit. c), art. 302 alin. (6), art. 308 alin. (1), art. 344, art. 345, art. 391 alin. (2), art. 416 alin. (3), art. 430;
introduce lit. d) la art. 75 alin. (1), lit. g) la art. 294, alin. (7) la art. 302, alin. (6) și (7) la art. 342, alin. (3) la art. 407, lit. h) la art. 443 alin. (1);
abrogă art. 101 alin. (6), art. 139 alin. (3)*